

AS-84.3125 Estimointi- ja sensorifuusiomenetelmät (3 p) *Estimation and sensor fusion methods*

Tentti/Exam 5.1.2011

Tentissä saa käyttää opintojaksolla jaettua kaavakokoelmaa.

It is allowed to use the delivered Collection of important formulas for this course.

1. Tarkastellaan yhtä mittausta z tuntemattomasta vakioparametrasta x .
Consider one measurement z of an unknown constant parameter x .

$$z = 4x + w$$

Oletetaan että w on normaalisesti (Gaussisesti) jakautunut, odotusarvo on nolla, varianssi P_{zz} . Mitä jakaumatietoja tarvitaan lisää, jotta voitaisiin käyttää MAP-estimaattoria. Johda parametrille x MAP-estimaattori.

Let's assume that w has Gaussian pdf with mean zero and covariance P_{zz} . What additional pdf is needed in order to use MAP-estimator. Find MAP estimator for the parameter x .

(6 p)

2. Suunnittele diskreetti laajennettu Kalmansuodin traktorille, jonka jatkuva-aikaisessa mallissa tiloina ovat 2D-paikka, ajosuunta θ ja ohjaukulma α_F .
Find a discrete extended Kalman filter for a tractor having the following continuous time model, in which 2D-position, heading angle θ and steering angle α_F are state variables

$$\dot{x}_R = v_R \cos(\theta)$$

$$\dot{y}_R = v_R \sin(\theta)$$

$$\dot{\theta} = \frac{1}{a} v_R \tan(\alpha_F)$$

$$\dot{\alpha}_F = \omega_F$$

jossa input –suureina v_R nopeus ja ω_F ohjaukulman kulmanopeus; a on vakio. Paikka mitataan hyvällä GPS – laitteella ja suunta hyvällä kompassilla, mutta suuntatieto saadaan vain joka toiselle paikkatiedolle eli suunnan mittaustaajuus on puolet paikkamittaustaajuudesta. Mittausvirheet oletetaan Gaussisesti jakautuneiksi.

As inputs, v_R is velocity, ω_F is the angular velocity of the steering angle; a is constant. The position is measured with a good GPS disturbed with Gaussian distributed noise. Heading angle is measured with a good compass, but measurement frequency for heading is only half of the measurement frequency for position. It means that heading angle is obtained for every second position measurement.

Diskretoinnin voi tehdä Eulerin menetelmällä, jonka voi johtaa suoraan derivaatan määritelmästä. *The system can be discretized with Euler method, which can be reasoned on the basis of definition for derivative.*

$$\dot{x} = f(x, u, t) \approx \frac{x(k+1) - x(k)}{T}$$

(6 p)

3. Selosta mitä Markov ominaisuus ja Markov prosessi ja sekvenssi (Markov property, Markov-process and -sequence) tarkoittavat lineaarisen tilaestimoinnin yhteydessä.
Explain the meaning of Markov-property, Markov process and sequence in connection of the linear state estimation. (6 p)
4. a) Milloin kannattaa käyttää informaatiomuotoista Kalmansuodatinta, milloin 'tavallista' formulointia ?
a) In what cases it is beneficial to use Information filter? in what cases 'normal' Kalman filter? (2 p)
- b) Miksi Kalman suodattimessa a posteriori kovarianssi ei konvergoitu nolnaan ?
b) Why a posteriori covariance does not converge into zero in Kalman filter? (2 p)
- c) Mitä tarkoittaa residuaalin kovarianssi ?
What is the meaning of the residual covariance? (2 p)
5. Mitä ovat bias-korjaustermit (bias correction terms) epälineaarisen tilaestimaattorin yhteydessä ?
What are bias correction terms in the case of nonlinear estimation? (6 p)